

ΕΜΜ. Γ. ΒΑΜΒΟΥΔΑΚΗ

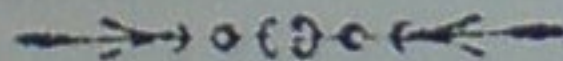
Μουσικοδιδασκάλου καὶ Διευθυντοῦ τῶν χορῶν τοῦ Π. Τάφου.

ΝΕΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΠΑΣΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΚΑ ΤΙΝΑ ΤΟΙΑΥΤΑ

ΣΑΜΟΣ-ΒΑΘΥ — ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

1921

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

ΤΟΙΣ ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΙΣ ΧΟΡΗΓΟΙΣ

ΤΗ ΑΥΤΟΥ Θ. ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΙ ΤΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΚΥΡΙΩ Κ^ω

ΔΑΜΙΑΝΩ ΤΩ Α΄.

ΤΩ ΑΚΑΜΑΤΩ ΕΝ ΠΑΤΡΙΚΑΙΣ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΙΣ

ΤΩ ΕΠΙ ΦΙΛΟΓΕΝΕΣΙ ΧΟΡΗΓΙΑΙΣ ΔΙΑΚΡΙΝΟΜΕΝΩ

ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩ ΚΥΡΙΩ

ΙΩΑΝΝΗ Α. ΑΓΓΕΛΟΓΛΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι παρουσιάζει ἔργον τέλειον, οἷασδήποτε εἰδικότητος, ἐλέγχει ὑποτίμησιν καὶ ἀφελῇ ὑπόληψιν τοῦ Τελείου, ἐπιπόλαιον δὲ ἀντίληψιν τῆς Τέχνης ἢ τῆς Ἐπιστήμης. Διότι χαλεπὸν ἄνθρωπον ὄντα μὴ διαμαρτεῖν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίναντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα.

Μακρὰν λοιπὸν τῆς τοιαύτης τάσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τούτου, μᾶλλον δὲ ἐλόμενος τῇ πεποιθήσει, ὅτι πᾶς θεράπων ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς τέχνης ἢ ἐπιστήμης ὀφείλει τι καδ' οὐταμιν ἔρδειν πρὸς ἐπίδοσιν, ἥτις φαίνεται τελεσιουργουμένη διὰ τῆς κινήσεως, πρὸς δ' ὅτι τότε χρὴ παύεσθαι λέγοντας, ὅταν . . . . . τὸν λόγον ἔῃ τις ἔχοντα πέρας, ὥστε μηδεμίαν λελεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὑπερβολήν, — καὶ τῷ δικαιοτάτῳ ὑποτασσόμενος νόμῳ, ὅτι οὗτος ὁ θεράπων ἐκ ταύτης δικαιούται ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν ἀντιμισθίαν, ἀνθ' ὧν ἐμόχθησε καὶ ἀνθ' ὧν κατηνάλωσε χρόνου —, προέβην εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνὰ χειρὸς Τόμου.

Ἱστορία τοῦ ἔργου.

Δὲν θὰ ἔλεγέ τις ὑπερβολήν, ἂν ὠνόμαζεν Ὀδύσ-

σειαν τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς περιπετείας τοῦ παρόν-
τος ἔργου.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1911, μέλλων ν' ἀπέλθω ἐκ
τῆς ἰδιωτέρας μου πατρίδος Σάμου εἰς Ἀθήνας πρὸς
ἀποπεράτωσιν τῶν φιλολογικῶν μου σπουδῶν, ἐπείσθην
ὑπὸ ὀφ' ἑλίου φίλων νὰ ἐκδόσω τὰ ἐν χειρογράφοις σωζό-
μενα ἀνέκδοτα μαθήματα τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου
Σάμου Ἀθανασίου Καπορύλη.

Ἐπὶ τούτῳ ἀνέβαλον τὴν ἀναχώρησίν μου, ἡγόρευσα
τὰ εἰρημένα χειρόγραφα παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ μελο-
ποιοῦ καὶ ἐπελήφθην τῶν ἀναλόγων συντόνων ἐνερ-
γειῶν πρὸς τὸν σκοπόν, ἵνα ἐντὸς ἑξαμήνου ἀποπερα-
τώσω τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ἐπι-
στημονικόν μου στάδιον. Ἀλλ' ἡ εἰς Ἅγιον Ὅρος μετά-
βασίς μου πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν, με ἐβύβησε
καὶ εἰς ἄλλο πολὺ σπουδαιότερον θέμα, τὸ τῆς Ἀρ-
χαίας Βυζαντινῆς Παρασημοντικῆς, οὗ ἐπελήφθην παραλ-
λήλως πρὸς τὴν ἀρξαμένην ἐκτύπωσιν τοῦ παρόντος.
Ἡ δευτέρα αὕτη ἐπιχείρησις, με ἤγαγεν εἰς Ἱεροσό-
λυμα πρὸς μελέτην τῶν αὐτόθι χειρογράφων, σκοποῦντα
ἀκολούθως νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς ἐν Σινᾷ καὶ ἄλλοθι
Βιβλιοθήκας. Κατὰ τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις προσωρινὴν
διαμονήν μου, ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατρι-
άρχου Κυρίου Κ^{ου} Λαμianoῦ, — θερμοζήλως προνο-
οῦντος ὑπὲρ τῆς ὡραίας ταύτης τέχνης, παρὰ τὰ ζωτι-
κώτατα ζητήματα, ἅτινα καταβαρύνουσι τὰ πρεσβυτικά
Αὐτοῦ νῶτα — πρὸς διδασκαλίαν τῆς Μουσικῆς καὶ
καταρτισμὸν χορῶν. Ἐδέχθην, πρὸς δευτέραν ταύτην
ἀναβολὴν τῶν πανεπιστημιακῶν μου σπουδῶν, ἐφ' ᾧ καὶ
μετέσσευα αὐτόθι τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου.

Ἄλλ' ἡ θεία Πρόνοια, οὐκ οἶδ' ὅπως, τιμωρὸς ἢ σώτειρα, ἠθέλησεν, ὅπως ἀντὶ πάσης μου σπουδῆς καὶ ἐνεργείας ἀνακόπεται ἡ πρόοδος τοῦ ἔργου. Καὶ ἤδη κατέλαβέ με ὁ Παγκόσμιος Πόλεμος, ὅτε καὶ ἐξέλιπεν ὁ εἰδικὸς ἐργάτης. Ἐκ τούτου ἀπεξεδύθην αὐτοδίδακτος ἐγὼ εἰς τὸ ἔργον. Καὶ πάλιν τὸ κακὸν δὲν ἦλθε μόνον. Ἀργότερον ἐξέλιπε παντελῶς καὶ ὁ χάρτης, τὸν ὅποιον φυσικὰ δὲν ἠδυνάμην μόνος νὰ κατασκευάσω.

Ὁ Πόλεμος παρῆλθε καὶ ὁ χάρτης προύμηθεύθη ἀλλ' ἡ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ μου βλαβερὰ ἐπίδρασις τῆς ἐργασίας ταύτης μὲ ἠνάγκαζε πυκνὰ νὰ κáμνω διαλείμματα.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐβράδυνεν ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐμφάνις τοῦ ἔργου.

Ἐνεκα τῶν αὐτῶν λόγων ἠναγκάσθην νὰ παραλίτω πλείστην ὕλην, ὥς καὶ τὴν περὶ ρυθμοῦ μελέτην, ἣν ὑπεσχέθην ἐν τῇ πρώτῃ μου Ἀγγελίᾳ, ὥστε ἀντὶ ὑπερχιλιοσελίδου τριτόμου ἔργου, ἐν ᾧ θὰ περιελαμβάνετο ἅπαν τὸ Σύστημα — ἐξ οὗ καὶ ὁ προαγγελθεὶς τίτλος *Κανὼν τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς* — ἠναγκάσθην νὰ συνοψίσω τοὺς τρεῖς εἰς ἓνα μόνον τόμον, ὑπὸ τὸν τίτλον «ΝΕΑ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ».

Ἐπιβαλλόμεναι ἐξηγήσεις.

Ἐν τῇ Ἀγγελίᾳ ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἔργων τοῦ εἰρημένου Ἀθ. Καποράλη. Δυστυχῶς ἀπεδείχθη, ὅτι ταῦτα, ἐκτὸς ὀλίγων, δὲν παρῆγον τὸν δέοντα ἐνθουσιασμόν, λόγῳ τοῦ ἀσυμβιβάστου τῶν Γραμμῶν πρὸς

τὸ κρατοῦν καλολογικὸν πνεῦμα. "Ενεκα τούτου ἡναγ-
κάσθη: ποῦ μὲν νὰ ὑπεισάγω γραμμὰς τῆς ἐμῆς ἐμπνεύ-
σεως εἰς τὴν βελτίωσιν ἀποβλέπων τῶν κειμένων, ποῦ
δὲ τέλειον νὰ ἀντικαθιστῶ μάθημά τι δι' ἰδίου τοιού-
του. Καὶ τοῦτο μὲν ἀφανῶς θὰ παρήρχετο διῆκον
μέχρι τέλους, ἀλλ' ἐκ δευτέρας σκέψεως ὁρμηθεὶς καὶ
ὑπὸ ἄλλων ἀποχρώντιων πιεσθεὶς λόγων ἡναγκάσθη τὸ
ἐφεξῆς νὰ διακρίνω τὰ ἐκείνου τῶν ἐμῶν. Ἐφ' ᾧ καὶ
γνωρίζω, ὅτι ἀπὸ τοῦ Λοξασταρίου καὶ ἐξῆς, μόνον τὰ
ἔχοντα ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ὄνομα ἐκείνου εἶναι μαθήματα
γνήσια αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ἐμὰ. Ἐλεγχος δὲ
πρὸς τοῦτο προκείμενος τὰ παρ' ἐμοὶ εὗρισκόμενα χει-
ρόγραφα ἐκείνου.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ
τῇ 15 Μαΐου 1921.

ΕΜΜ. Γ. ΒΑΜΒΟΥΔΑΚΗΣ
Μουσικοδιδάσκαλος καὶ Διευθυντὴς
τῶν χορῶν τοῦ Παναγ. Τάφου.

φ. ((( )))

ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑΤΑΡΙΟΝ

Ἦχος ᾠ̣ Πα

Κυ ρι ε ε κε κραξα προ ος σε

ει σχ κου ου σο ον μου Ηι σχ

α κου σο ον μου Κυ υ

ρι ι ε Κυ ρι ε ε κε ε κρα

ξα προ ος Σε ε ει σχ κου

σο ον μου προ ο σ/εστη φω νη

η της δε η σε ω ω ως μου

